

16. oktober 2019

Nal. nr./j.nr.: 2019-900-0027

All. nr./notatnr.: 68188

Sull./sagsbeh.: MALL/jh

Narsami Utoqqaat Illuanni Luuvikasimmi misissuineq pillugu nalunaarusiaq 16. oktober 2019-imeersoq

1. Aallaqqaasiut

Misissuiartortut Inatsisartut Ombudsmandeqarfianneersut 24. aamma 25. april 2019-imi Narsami Utoqqaat Illuanni Luuvikasimmi (matuma kingornatigit Luuvikasimmik taaneqartartussami) Narsamiittumi siumut nalunaaruteqareerlutik misissuipput. Misissuineq naammagittaalliummik aalajangersimasumik tunngaveqarnani Ombudsmandip nalinginnaasumik sulineranut ilaatillugu ingerlanneqarpoq.

Misissuiartortut tassaapput siunnersortit pisortaat Lasse Risager, fuldmægtig Maliina L. Lyberth aamma oqalutsi/nutserisoq Ole Heinrich, tamarmik Ombudsmandeqarfimmeersut.

Qulequttat misissuinermi oqaloqatigiissutigineqartut ilaannaat nalunaarusiamu matumani ilanngunneqarput.

Luvikasik aamma Kommuni Kujallermi ingerlatsivik nalunaarusiamut matumunnga missingiut pillugu oqaaseqaateqarnissaminnut periarfissaqarsimapput. Kommuni Kujallermi ingerlatsiviup aamma Luuvikasiup oqaaseqaataat e-mailitigit tulleriinneri malillugit 4. aamma 26. september 2019-imeersutigut tiguakka. Kommunip oqaaseqaatai nalunaarusiamut ilanngussami issuarneqarput.

2. Misissuinermi inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq

Ombudsmandip misissuinerini inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 7-ikkut, 1. juni 2017-imeersukkut (matuma kingornatigut Ombudsmandi pillugu inatsimmik taaneqartartussakkut) aalajangersarneqarpoq.

Ombudsmandi Inatsisartunit qinerneqartarpoq, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 1, imm. 1, suliaminilli ingerlatsinermini Inatsisartunut attuumassuteqartuunani, tak. § 6, imm. 1.

Ombudsmandip sulinerani ilaatigut Namminersorlutik Oqartussat kommunilulu ataanni pisortat ingerlatsiviisa ilaat tamarmik pineqartunut ilaatinneqarput, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siulliit.

Ombudsmandip suliassaa tassaavoq oqartussaasut inuilluunniit Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut inatsisinik atuuttunik unioqutitsisumik iliuuseqarnerisut imaluunniit suliassaminnik ingerlatsinerminni allatut iliorlutik kukkussuteqarnermut sumiginnaanermulluunniit pisuussuteqarnerisut nakkutigissallugu, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 19, imm. 1. Ombudsmandi isornartorsiuisinnaavoq, inassuteqaateqarsinnaalluni suliarlu pillugu paasinninnerminik saqqummiussisinnaalluni, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 20. Ombudsmandip suliamik misissuinerata takutippagu pisortat ingerlatsivianni annertunerusumik kukkussuteqartoqarsimanissaa imaluunniit sumiginnaasoqarsimanissaa ilimagisariaqartoq, Ombudsmandi suliaq pillugu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut tamatumunngalu peqatigitillugu Naalakkersuisunut imaluunniit kommunalbestyrelsimut nalunaaruteqassaaq, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16-imi oqaaseqatigiitsigut siullertigut aalajangersarneqarpoq paaqqinniffiit suliffeqarfiilluunniit kiisalu atorfeqarfignisat allat suugaluartulluunniit Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatin-

neqartut Ombudsmandip misissorsinnaagai. Taamatut misissuinermut atatilugu – Ombudsmandi pillugu inatsimmi §§-ini 19-imi 20-milu aalajangersarneqartut saniatigut – Ombudsmandip pissutsit paaqqinniffiup aaqqissuusaaneranut ingerlanneqarneranullu tunngasut kiisalu pissutsit paaqqinniffimmik atuisut pineqartarnerannut taakkulu pillugit ingerlatanut tunngasut inuppalaartumik misigittartumillu isiginnittaaseq aallaavigalugu naliliiffigisinnaavai, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16-imi oqaaseqatigiit aappaat.

3. Misissuinerup piareersarneqarnera ingerlanneqarneralu

3.1. Luuvikasik misissuinissaq pillugu oqarasuaatikkut 6. marts 2019-imi ilimasaarneqarpoq. Luuvikasik e-mailikkut 11. marts 2019-imeersukkut misissuinissaq pillugu paasissutissanik amerlanerusunik tigusaqarpoq. Luuvikasik tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaara misissuinissaq misissuiartortunillu oqaloqateqarnissamut periarfissaqarneq sulisunut, najugaqartunut ilaquaataasunullu tamanut ilisimatitsissutigeqqullugit.

Kommuni Kujalleq e-mailikkut 11. marts 2019-imeersukkut misissuinissaq pillugu ilisimatinneqarpoq, tassuunalu aamma periarfissinneqarluni misissuinerup ilaani erseqqinnerusumik isumaqatigiissuteqarnikkut peqataasinnaanerinut. Kommuni Kujallermit tamatuma kingornatigut tamanna pillugu attaveqarfigineqanngilanga.

Paaqqinniffik najugaqartullu pillugit allakkatigut paasissutissanik assigiinngitsunik Luuvikasimmit misissuinissaq sioqqullugu tigusaqarpunga.

Misissuinermi Luuvikasimmi pisortaqtigiit, tassaasut pisortaq pisortallu tulua, misissuiartortut oqaloqatigaat. Misissuiartortut tamatuma saniatigut sulisut aqqaneq-marluk, najugaqartut tallimat ilaqaataasorlu ataaseq oqaloqatigaat.

Misissuiartortut Luuvikasiup initai nakorsaataasiavialu aammattaq misissuataarpaat.

3.2. Oqaloqateqarnerit ilaanni sulisut marluk misissuiartortunut allakkanik tunniussa qarput. Allakkat Luuvikasimmi sulisunit 19-init atsiorneqarsimapput paaqqinniffimmilu pissutsinik nalinginnaasunik assigiinngitsunik, taamatullu aamma pisortap pisortallu tulliata pisuni aalajangersimasuni assigiinngitsuni pissusilersuutaannik isornartorsiuinernik, imaqarlutik.

Ombudsmandip misissuineri aalajangersimasumik periaaseqarnermi inunnut ataasiakkaanut sammitinneqaratik oqartussaasunut sammitinneqartarput. Taamaattumik inuit ataasiakkaat atorfimminik qanoq isumaginninnerannik naliliiviginninneq ajorpunga, matumani paaqqinniffinni Luuvikasittut ittuni pisortaqtigiit ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Tassani aamma ilaavoq sulisut allakkaminni oqaatigigaat siusinnerusukkut allakkatigut "naammagittaalliuutinik Qaqortumut" nassiussa qartarsimagaluarlutik akissutisisarsimanatilli. Tamanna imatut paasivara sulisut Kommuni Kujallermi ingerlatsivimmut naammagittaalliuuteqartarsimagaluartut, kinguneqanngitsumilli.

Pissutsit tamakku pissutigalugit allakkat Kommuni Kujallermi borgmesterimut ingerlateqqillugit nassiunneqarnissaat toqqarpara, borgmesterip kommunimi ingerlatsinermi qullerpaajulluni akisussaasutut allakkani isornartorsiuinernut pisortap pisortallu tulliata pissusilersuutaannut tunngasut pillugit isummernissaanik sulisut 19-it qinnutigisaattut.

Luuvikasimmi pissutsit pillugit allakkani oqaaseqaatit allat aamma maluginiarpakka.

4. Luuvikasik pillugu ataatsimut oqaatigisassat

Luuvikasik kommunip utoqqarnik paaqqinniffiutigaa, Kommuni Kujalliup ilagisaa.

Paaqqinniffik Narsami inissisimavoq immikkoortortaqaqarfinnullu pingasunut agguataarneqarsimalluni: Immikkoortortaqaqarfik utoqqalinersiutilinnut inisiartalik (immikkoortortaqaqarfik A), najugaqartunut annertuumik paaqqutari-sarialinnut immikkoortortaqaqarfik (immikkoortortaqaqarfik C) aamma najugaqartunut puigortunngortunut immikkoortortaqaqarfik (immikkoortortaqaqarfik D).

Misissuinerup nalaani Luuvikasimmi najugaqartut 21-upput.

5. Ombudsmandip pingaarnerusutigut naliliinera

Misissuineq tunngavigalugu pingaarnertut paasisara unaavoq Luuvikasimmi pisortaqatigiit sulisullu tamarmik najugaqartunut timikkut pissaanermik atuinerup sapinngisamik pinngitsoortinneqarnissaa eqqumaffigisorujussuugaat. Najugaqartut tallimat misissuiartortut oqaloqatigisaasa tamarmik paaqqinniffinni najugaqarnertik nuannaralugu oqaatigaat.

Pissutsilli ajornartorsiutaasut arlallit oqaaseqaateqarnissannut pissutissalersippaanga.

Tamatumani pineqarnerupput pissutsit tunngaviusumik paaqqutarineqarnermut (imm. 6-8) aamma pissutsit pissaanermik atuinermut najugaqartullu nammineersinnaatitaaneranni akuliunnernut allanut (imm. 6-8) aammali paaqqinniffimmi illutigut avatangiisinut (imm. 9-13) pissutsinullu ataasiakkaanut allanut (imm. 17 aamma 18) tunngasut.

6. Najugaqartunut nanginik amigaateqarneq

Paaqqinniffik Kommuni Kujallermi sipaarniartoqalersimaneranit assut ajornartorsiutissaqalersinneqarsimasoq Luuvikasimmi pisortaqatigiit misissuinermi nassuiaatitut oqaatigaat. Tamatuma ilaatigut Luuvikasimmi pisortap pisiniarnernut pissarsiniarnernulluunniit suugaluartunut aningaasat aalajangersimasut sinnerlugit amerlassusilinnut kommunip ingerlatsiviani quller-

saminit immikkut akuersissummik tamatigut pissarsiniaqqaartalersimamera malitsigisimavaa.

Pisortaqatigiit nassuiaatitut oqaatigaat Luuvikasiup ilaatigut misigisimagaa najugaqartunut nanginik pisinissamut "itigartinneqaqattaarsimalluni", Kommuni Kujallermi ingerlatsiviup paaqqinniffiup pisiassanik akikinnerusunik pissarsiniartariaqarnera tamatigut innersuussutigisarsimmagu. Nioqqutissat taamaattut eqqarsaatigalugit inniminnerneqarneranniit tiguneqarnerannut sapaatit akunneri arfinillit tikillugit ingerlasinnaasarmata tamanna Luuvikasiup najugaqartunut nanginik ikinnerpaamik marloriarluni amigaateqalerneranik kinguneqarsimavoq. Pisortaqatigiit oqaatigaat tamanna kingulermik pisoq 2019-imi januarimi, tamatumalu saniatigut 2018-imi ataasiarluni pisimalluni. Nanginik amigaateqarnerup kingunerisimavaa najugaqartut nangeqartartut kukkusumik angissusilinnik nangeqartariaqartarsimanagerat nangeqanngivittariaqartarsimanageralluunniit. Taamaattumik najugaqartut ilaqarsimapput siniffimmi quiinnartariaqartarsimasunik.

Pisortaqatigiit Ombudsmandimi sulisumik misissuinerup kingornatigut oqarasuaatikkut oqaloqateqartarnerni ilassutitut paasissutissiisugaat Luuvikasimmi nangit assigiinngitsut marluk atorneqartartut, anginernik mikinernillu taaneqartartut. Nangit anginerit ulloq unnuarlu atorneqarsinnaapput, nangit mikinerit sivilisunerusunik atorneqarunik ulikkaarsinnaallutik. Piffissani marlunni qulaani taaneqartuni amigaatigineqartut tassaasimapput nangit anginerit. Najugaqartut 7-10-t missaat nanginik anginernik atuisuunerupput. Piffissani taakkunani marlunni ullut qassit pineqarnersut pisortaqatigiit qularnaatsumik oqaatigisinnaanngilaat, sapaatilli akunnerisa ataatsip-marluk missaanniigunarlutik.

Kommuni Kujalliup e-mailimini 4. september 2019-imeersumi ilaatigut oqaatigaa kommunip "paaqqinniffiit pisiassaasa akuerineqartarnerannik qitiusumik aqutsineq" atulersissimagaa. Tassa ilaatigut imaappoq pisiassat akisunerusut isumaginninnermik ingerlatsivimmit akuerineqartassasut. Aqutsineq taanna "missingersuutininik nakkutilliineq eqqarsaatigalugu" aalajangersarneqarsimavoq, pisiassalli pisariaqartut sukkulluunniit pisiarineqartassasut

aallaavigineqarluni. Kommuni aammattaaq imatut paasivara 2018-imi aamma 2019-imi januarimi nanginik amigaateqarsimanerit suliniutinik taakkuninnga pissuteqarnerisut kommunip erseqqissumik oqaatigisinnaanngikkaa.

Imatut paasisariaqarpara Luuvikasimmi pisortaqatigiit aamma Kommuni Kujallermi ingerlatsiviup manna isumaqatigiissutigigaat, tassalu paaqqinniffik najugaqartut nangissaannik marloriarluni amigaateqartarsimasoq.

Imatulli aamma paasisariaqarpara Kommuni Kujallermi ingerlatsivik masakkut isumaqartoq Luuvikasimmi pisortaqatigiit nanginik amigaateqarnermut pissutaasunik paasinninnerat isumaqatiginerlugu isummerfigisinnaanngikkini.

Oqaatigaara utoqqarnik paaqqinniffik Luuvikasittut ittoq najugaqartunut pisariaqarluinnartunik, soorlu nanginik, piffissat ilaanni neqerooruteqarsinnaanngippat uanga paasinninnera unaasoq tassani ilungersunartumik sumiginnaaneq aamma najugaqartunik ataqqinninngitsumik pinninneq pineqartuq.

Inassuteqaatigaara paaqqinniffiup nanginik amigaateqartarsimaneranut pissutaasut Luuvikasiup Kommuni Kujallermi ingerlatsivik peqatigalugu qulaajarniarsarissagai, taamatullu pisoqaqqinnginnissaa qulakkeerniarlugu suliniuteqassasoq.

7. Perusuersartarfiliartitsinissamut nanginillu taarsersuinissamut piffissaqannginneq

Pisortaqatigiit sulisullu arlallit misissuiartortut misissuinermi qaloqatigisaasa tamarmik nassuiaatitut oqaatigaat sulisunik, minnerunngitsumik sapaatit akunnerisa naanerini akissarsiffinnilu, sulinngitsuukulasoqartartoq, tamatumunngalu peqatigitillugu oqaatigalugu namminneq isumaqarlutik sulisut ikippallaartunik ataatsimut amerlassusilerneqarsimasut. Luuvikasimmi sulisut 19-it allagaanni misissuiartortut misissuinermi tigusaanni aamma taa-

matut oqaatigineqarpoq "utoqqaat sullinneqarnerat naammaginangitsumik ingerlasoq, tassami sulisut amigartuaannarnerat sullitanut tuttarmat".

Pisortaqatigiit sulisullu arlallit nassuiaatitut oqaatigaat sulisoqarniarnikkut pissutsit kingunerisinnaasaraat ilaatigut najugaqartoqarsinnaasarmat tungaviusumik paaqqutarineqarnissaminnut pisariaqartitaminnut ikiorneqanngitsunik. Pisortaqatigiit oqarput tamanna sulisut amigartillugit suliassanik pingaarnersiulluni tullerriiaarisarnerup sulisut ilaannit ajornartorsiutaasarnanik ilaatigut pissuteqartoq. Pisortaqatigiit sulisut eqqaasinniartarpaat najugaqartut salliutissagaat ulluinnarnilu nalinginnaasumik suliassat allat utaqqisillugit.

Pisortaqatigiit sulisullu ataatsip nassuiaatitut oqaatigaat najugaqartut perusersartarfiliarnissaminnut ikiorneqarnissaminnik pisariaqartitsisut siniffiminnut quiinnartariaqartarsimasut, perusersartarfiliarnerminni ikiorneqarnissaminnut sulisunit piffissaqarfigineqannginnamik.

Sulisup allap nassuiaatitut oqaatigaa pisuni taamaattuni sulisut ikiuinissaminnut piffissaqarfiginngisaanni najugaqartut aamma natiinnarmut quisinnaasartut, ilaatigullu aamma naqqup asannissaanut tamatuma kingornatigut aamma piffissaaruttoortoqarsinnaasartoq.

Pisortaqatigiit aammattaaq nassuiaatitut oqaatigaat immikkoortortaqarfiit tamarmik immikkut ataasiinnarmik unnuakkut pigaartoqartartut. Unnuakkut pigaartoq ulapputeqarpat, assersuutigalugu najugaqartumi puigortunngortumi annilaangasarnini pissutigalugu unnuakkut eqqissiveqarneq ajortumiit-tariaqarnini pissutigalugu, najugaqartut allat nangiisa taarserneqarnissaanut piffissaaruttoqarsinnaasarpoo. Tamatuma kingunerisarpaa aqaguani ul-laakkut nangit ulikkaarsimaneri najugaqartut naammagittaalliutigilersarmatigit, immikkoortortaqarfillu qorsunnilerluni. Pisortaqatigiit Kommuni Kujallermi ingerlatsivimmit ilisimatinneqarsimapput unnuakkut amerlanerusunik pigaartoqartitsisarnissamut akissaqartoqanngitsoo.

Sulisulli marluk tamatuma paarlattuanik nassuiaateqarlutik oqarput nanginik taarsiinissaq pingaartinneqartuaannartoq piffissarlu eqqorlugu piuaannartoq. Najugaqartut misissuiartortunit oqaloqatigineqartut, matumani immikkoortorta qarfirmi A-mi najugaqartut sisamat immikkoortorta qarfirmilu C-mi najugaqartoq ataaseq ilanngullugit eqqarsaatigalugit, tamarmik ilisimatitsissutigaaat pisariaqartitsinertik naapertorlugu sulisunit nalinginnaasumik ikiorneqartarlutik.

Kommuni Kujalliup tamatumunnga atatillugu ilaatigut makku e-mailikkut 4. september 2019-imeersukkut oqaatigai:

“Kommuni isumaqarpoq ajornartorsiut tamanna sulisunut pissutissaqaratik sulinngitsoortartunut qularnaatumik tutsinneqarsinnaasoq.

Kommunip ajornartorsiut tamanna sunniuteqarluartumik aaqikkuminaatsittorujussuusimavaa, kommunimi periarfissaqanngimmat sulisut pinngitsaalillugit suliartortinneqartarnissaannut. Kommunip iliuuserisinnaasatuai tassaapput sulisunut atorfeqartitaanikkut periarfissat iluanni nanertuutaasunik iliuseqarnerit, Narsamili sulisussarsiniarnissamat tunngavissat killeqarmata sulisunik sulinngitsoortartunik “mattussineq” sukkasuumik ima kinguneqarsinnaalluni soraarsitaasunut taartissanik nutaanik atorfinitsitsisoqarsinnaajunnaarluni.

Tamanna aallaavigalugu kommunip takujuminaatsippaa ingerlaavartumik illersorneqarsinnaasumik aalajangersimasunik sulisoqartarnissamik qulakkeerinninnissamik kaammattuuteqarneq qanoq malitsinniarneqarsinnaanersoq.

Kommunilli ajornartorsiut eqqumaffigisorujussuuuaa sulinngitsoortarnerillu annikillisinniarlugit ulluinnarni iliuuserisinnaasani iliuuserisarlugit, tamatumanilu najugaqartut nalinginnaasumik paaqqutarineqartarnissaat soorunami pingaartinneqarluni.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Najugaqartut perusersartarfiliarnissaminnut nangimilluunniit taarserneqarnissaannut ikiorneqarnissaminnut qanoq akulikitsigisumik utaqqisariaqartarsimanersut, najugaqartut qanoq amerlatigisut taamatut misigisaqartarsimanersut, imaluunniit pisuni ataasiakkaani tamani nalinginnaasumik qanoq si-

visutigisumik utaqqisitsisoqartarsimanersoq sukumiinerusumik paasiniassal-
lugu periarfissaqanngilanga.

*Najugaqartulli perusersartarfiliarnissamut nangingillu taarsiinissamut ikior-
neqarnissaannut piffissaqartoqartannginneranik pisortaqaatigiit sulisullu paa-
sissutissiissutaat ernumanartutut isigaakka.*

*Taamaattumik Luuvikasik sulisunik illersorneqarneqarsinnaasumik amerlas-
susilinnik sulisoqartuarnissaa qulakkeerniarlugu iliuuseqassasoq inassute-
qaatigigiga nalunaarusiamut matumunnga missingiummi allappunga. Kom-
muni Kujalliup nalunaarusiamut missingiut pillugu oqaaseqaatai atuareer-
lugit uanga paasinninnera suli unaavoq paaqqinniffiup suliniutit taamaattut
aallartittariaqarai.*

*Kommuni Kujalliulli paasinninnera imatut paasisariaqarpara sulisunik iller-
sorneqarsinnaasumik amerlassusilinnik sulisoqartuarnissaa qulakkeerniarlu-
gu iliuuseqartoqassasoq inassuteqaatiga kommunip malissinnaanavianggik-
kaa. Tamanna ernumanarluinnartutut isigaara.*

*Kommuni Kujalliup taamatut isumaqarnera pissutigalugu taamatut inassute-
qaateqarneq siunertaqanngitsutut isigisariaqalerpara. Taamaalillunga eqik-
kaallunga inerniliisariaqarpunga uanga Ombudsmanditut tamatumunnga a-
tatillugu iliuuseqaqqissinnaanngitsunga.*

*Taamaattumik suliaq Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naa-
lakkersuisoqarfimmut ilisimatitsissutiginiarlugu aalajangerpunga, taamaalil-
luni Naalakkersuisoqarfik suliame iliuuseqarnissamut tunngavissaqarner-
soq isumaliutersuuteqarnissaminut periarfissaqarsinnaaqqullugu.*

*Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat suliamek aammattaaq ilisimatippa-
ra.*

8. Iluaqusersuutininik atortorissaarutinillu amigaateqarneq

Misissuinermi Luuvikasimmi pisortaqatigiit nassuiaatitut oqaatigaat paaqqinniffik iluaqusersuutunik atortorissaarutinillu assigiinngitsunik arlaqartunik najugaqartut paaqqutarineqarneranni atugassanik amigaateqartoq.

Pisortaqatigiit paaqqinniffiup qorfinnut erruivimmik ataasiinnarmik, aap ilteqassusianik uuttortaammik ataasiinnarmik kivitsissummullu ujatsiutaasanik ataasiinnarmik peqarnera ajornartorsiutaasoq erseqqissarpaat. Paaqqinniffiup qorfinnut erruivinnik, aap ilteqassusianik uuttortaatinik kivitsissutinullu ujatsiutaasanik amerlanerusunik pisinissamut aningaaliissuteqarfigineqar-nissani Kommuni Kujallermi ingerlatsivimmut qinnuteqaatigisimagaluarpa, itigartinneqarsimallunili.

Uanga Ombudsmanditut suliani peqqissutsimut tunngasuni immikkut ilisimasalinnik sulisoqanngilanga. Taamaattumik iluaqusersuutit atortorissaarutillu Luuvikasiup atugai naammannersut sukumiinerusumik nalilissallugu immikkut tunngavissaqanngilanga.

Nakorsaaneqarfik pissutsit pillugit ilisimatippara. Nakorsaaneqarfiup tamatum kingornatigut e-mailikkut 11. juli 2019-imeersukkut uannut ilaatigut paasissutissiissutigaa Nakorsaaneq Luuvikasimmi 2019-imi aamma misissuisimasoq. Nakorsaaneq misissuinermi tassani nammineq takusani tunngavigalugit naliliivoq Luuvikasimmi paaqqutarinnineq illersorneqarsinnaangitsutut isiginngikkini.

9. Puigortunngortunut immikkoortortaqarfimmi matumi silarlermi isumannaallisaatitut akkiuttartoq

9.1. Pissaanermik atuisarnek pillugu inatsit (isumaginninnermik suliassa-qarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 21. november 2013-imeersoq, kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasoq) inersimasut, pisortat najugaqarfissatut neqeroorutaanni najugaqartut, aalajangersimasut ilaannut pissaanermik atuiunerit allatigullu nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaaffimmut akuliunnerit pillugit malittarisassanik ilaatigut imaqarpoq.

Inatsimmi "matunik ammaassutit immikkut ittut" pillugit aalajangersakkat imaattunik oqaasertaqarput:

"§ 31. [...]

Imm. 4. Najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortap, imaluunniit sulisup, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartup matunik ammaassutit immikkut ittut inummut ataatsimut arlaqartunulluunniit atorsinnaagai kommunalbestyrelsi aalajangiisinnaavoq, imaappat

- 1) inuup inuilluunniit arlallit najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummik qimatsinermigut/qimatsinermikkut timikkut annertuumik ajoqusernissamut imminut allanilluunniit ulorianartorsiortitsilernissaa aarlerinaateqarpat, aamma
- 2) aarlerinaatip tamatuma pinngitsoortinnissaanut pisuni ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqarluinnartippassuk, aamma
- 3) inatsimmi periarfissat sinneri kinguneqanngitsumik atorineqareersimappata.

Imm. 5. Imm. 4 naapertorlugu matunik ammaassutinut immikkut ittunut ilaapput matup tigummivii marloqiusat, matumik ammaanissamut marloriarluni toorsineq assigisaallu. Iliuserisaq imatut matumik parnaarinnissutaassanngilaq, pineqartulli killilersugaanani ingerlasinnaaneranut atatillugu kinguarsaataassalluni, taamaasilluni sulisut maluginiarsinnaassammassuk pineqartoq anisoq.

Imm. 6. Imm. 4 naapertorlugu iliuserisaq aallartinneqarpat, najugaqartut killilersugaanatik ingerlasinnaanerat mianeriniarlugu matumi kalerrisaarummik ikkussisoqassaaq, taamaasilluni najugaqartut matumik ammaassummik immikkut ittumik namminneq atuisinnaanngitsut matumik ammaanissamut pisariaqartitaminnik ikiorneqassammata. Najugaqartut imm. 4 naapertorlugu iliuserinninnermut ilaasut, aatsaat anitsaaliorneqarsinnaapput § 34-mi aalajangersagaq tamatuma peqatigisaanik atorineqarpat.

[...]

§ 41. §§ 31, 33, 34 aamma 35 naapertorlugit kommunalbestyrelsip aalajangiinnerinut tunngavittut tulluuttut pigineqassapput:

- 1) piginnaanikillineq pillugu suliamut attuumassuteqartumik uppernarsaatit pisariaqartinneqartut,
- 2) pineqaatit aallartinnissaat pillugu aalajangiisoqarnissaa siunniunneqartinnagu isumaginninnikkut perorsaalluni ikiunneq paaqqutarinninnerlu pillugit paasissuttissat,

- 3) piffissaq qanoq sivilutigisoq pineqaatit pisariaqarfissaattut naatsorsuutigineqartoq pillugu paasissutissat, aamma
- 4) pineqaatit eqqarsaatigineqartut pillugit ilaqquttat taamaattoqarpallu nakku-tilliisup oqaaseqaataat.

[...]

§ 48. §§ 31, 33, 34, 35, 36, imm. 2, 38, 39, imm. 2 aamma § 42, imm. 3 naapertorlugit kommunalbestyrelsip aalajangiineri Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmu apuunneqarsinnaapput.

Imm. 2. Inuk aalajangiineri pineqartoq nammineq naammagittaalliuteqarsinnaangippat, uisup nuliaasulluunnit, ilaqquttap, nakku-tilliisup imaluunniit allap inummut pineqaammik pineqartumut sinniisup kommunalbestyrelsip aalajangiinera naammagittaalliutigisinnaavaat.”

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit piareersarlugu suliani inatsisissatut siunnersuut pillugu nalinginnaasumik oqaaseqaatini ilaatigut makku oqaatigineqarput:

”§ 31 – Kalerrisaarutit sumiiffissiutillu inunnut ataasiakkaanut atugassiat kiisalu matunik ammaassutit immikkut ittut.

Inunnut puigortunngortunut malittarisassat immikkut ittut aalajangersakkap imarai. Tamatuma saniatigut aalajangersakkami inuit 18-it qaangerlugit ukioqartut tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaasakillisimasut nalinginnaasumik pineqarput. Aalajangersakkami tassani malittarisassatigut inuup ingerlaffiinik ataavartumik malinnaanissamut oqartussaasut pisinnaatinneqanngillat, aamma matunik ammaassutit immikkut ittut parnaarsaativittut ittusaanatik, aammalu innuttaasut killilersugaanngitsumik ingerlasinnaanerit mianeriniarlugu matumi kalerrisaarummik, innuttaasup matumik ammaanissamut pisariaqartitaminik ikiorneqarnissaanik qulakkeerinnittumik ikkussisoqassaaq.”

Inatsisissatut siunnersuummi § 31 pillugu immikkut oqaaseqaatini ilaatigut makku oqaatigineqarput:

”Imm. 4

Pisut immikkut ittut ilaanni, allat tamaasa iluatsinngitsunik misilinneqartarsimagaluarpata, matunik ammaassutunik immikkut ittunik kommmunalbestyrelsi atuisinnaavoq. Assersuutitut taaneqarsinnaapput matut tigummivii marloqiusat, matunik ammaaniarluni marloriarluni toortarissat assigisaalluunniit, innuttaasut ilaasa tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaasakillisimasut aninissaat pinngitsoortinniarlugu pisariunerulersinniarluguluunniit atorineqartussat, anigunik ajoqusernissamut imminnut ulorianartorsiortilissagamik allanilluunniit ulorianartorsiortitsilerlutik.

Imm. 5

Parnaarsaativittut atortunik atuisoqaqqusaangilaq. Aqqusinertigut angallannermi pissutsit ulorianartut atuussinnaapput, pinngortitami nunaminertat pineqartup tamarfigisinnaasai immikkut ittuusinnaapput, imaluunniit silap pissuserisinnavaai (isserujussuarnera kiarujussuarneraluunniit) atortunik taakkuninnga atuinissamut tunngavissiisinnaasut, allat annikinnerusumik akuliuffiusut iluatsinngitsunik misilinneqareersimappata.

Taamaalilluni iliuutsimik taama annertutigisumik akuliuffiusumik matumik ammaassutitut immikkut ittutut ittumik iliuuseqalertigani, iliuutsinik annikinnerusumik akuliuffiusunik, soorlu inunnut kalerrisaarutunik sumiiffissiuutinillu atuinerup misiliisoqareersimanissaata piumasaqaatiginera, matumut silarlermut matunik ammaassutunik immikkut ittunik atuinissamut periarfissanut allannguutaangilaq. Taamaalilluni najugaqarfittut neqeroorutit il.il. illutamikkut imatut aqqissugaappata, innuttaasup nammineersinnaangitsup najugaqarfimminit anilerneru sulusunit pisariitsumik takuneqarsinnaasunngorlugu, tamanna siunertamut naapertuutissaaq, taamaasilluni iliuusissat piffissaagallartillugu iliuuserineqarsinnaamata.

Imm. 6-imut

Kikkut tamarmik matunik ammaassutunik namminneq atuisinnaangitsut atuinissamut pisariaqartitaminnik ikiorneqassapput, innuttaasooq angerlarsimaffimminit anitsaaliugaaneq pillugu aalajangersakkamut ilaatinneqartoq pineqanngikkaangat.”

9.2. Luuvikasimmi pisortaqtigiit misissuinermi oqaatigaat puigortunngortunut immikkoortortaqarfimmi matu silarleq “akkiuttartulerneqarsimasooq” immikkoortortaqarfimmi najugaqartut qanoq ammassallugu nalusaannik. Ta-

matuma siunertaraa najugaqartut immikkoortorta qarfirmik namminneq qimatsinissaasa, tamatumani ajoquseratarsinnaaneri, pinngitsoortinneqarnissaat. Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsisip matunik ammaassutit immikkut ittut pillugit malittarisassa qarnera pisorta qatigiit eqqumaffigisimangilaat.

Luvikasiup initaanik misissuiner mi sissuiartortut puigortunngortunut immikkoortorta qarfik init quleriit aappaanni inissisimasoq pularpaat. Torsuusap isuani aneerasaartarfik matukut anillaffigineqarsinnaavoq, tassanngaanniillu nunamut majuartarfeqarluni. Matu ilumigut isumannaallisaatit akkiuttartulerneqarsimavoq, taamaalillunilu matu aatsaat tamakkiisumik ammarneqarsinnaalluni matup matoqqanerani akkiuttartup aalasinnaasortaa qummut massikartikkaanni.

Paasivara najugaqartut puigortunngortut isumassorneqarnerannut atatillugu najugaqartut taakku annertuumik ajoquseratarsinnaallutik namminneq silami aneernissaasa pinngitsoortinneqarnissaat Luvikasiup aallaavittut kissaartigaa.

Taamatut kissaate qarneq paasilluinnarpara.

Naliliivungali puigortunngortunut immikkoortorta qarfirmi matumi silarlermi isumannaallisaatit akkiuttartoq sananeqaatsimigut siunertamigullu iliuusaasoq pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi paasinninnertut matumik ammaassummut immikkut ittumut naapertuuttoq.

Kommuni Kujalliup e-mailia 4. september 2019-imeersoq imatut paasivara kommunip naliliiner mi tassani isumaqatigigaanga. Imatut paasivara kommuni naliliisoq isumannaallisaatit akkiuttartoq taanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi periaaseq malinnagu atorneqarsimasoq. Taamaalilunilu Kommuni Kujalleq e-mailimi allappoq isumannaallisaatit akkiuttartup taassuma "inatsimmik unioqqutisisuujunnaarsinneqarnissaa" qanoq iliorluni pitsaanerpaamik anguneqarsinnaanersoq kommunip misissorniaraa. Tamanna imatut paasivara isumannaallisaatit akkiuttartup matumit peerneqar-

nissaa imaluunniit inatsit tunngavigalugu pisariaqartumik aalajangiisoqar-nissaa matumilu kalerrisaarummik ikkussisoqarnissaa kommunip ilaatigut isumaliutersuutigigaa.

Kiisalu imatut paasivara Kommuni Kujalliup paasinninnera unaasoq isuman-naallisaatitut akkiuttartumik atuineq pissaanermik atuisarneq pillugu inatsi-sip atortuulernerata tungaanut inatsiseqartitsinermut atuuttumut naaper-tuuttuusimasoq. Taamaalilluni Kommuni Kujalliup e-mailimi 4. september 2019-imeersumi oqaatigaa isumannaallisaatitut akkiuttartoq taanna 2004-p missaani ikkunneqarsimasoq, pissaanermillu atuisarneq pillugu inatsit aat-saat kingusinnerusukkut atortuulersimasoq. Oqaatigaara pissaanermik atui-sarneq pillugu inatsit 1. december 2013-imi atortuulermat. Tamanna inat-simmi tassani § 59, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq.

Kommuni Kujalleq isumaqatigaara oqarmat isumannaallisaatitut akkiuttar-tup pissaanermik atuisarneq pillugu inatsisip atortuulernerata kingornatigut atorneqarnera inatsimmi tassani aalajangersarneqartut isiginiarlugit pissa-soq. Taamatut pisoqarsimannginnera isorisariaqartutut isigaara.

Isumannaallisaatitut akkiuttartup "inatsimmik unioqqutitsisuujuunnaarsinne-qarnissaa" qanoq iliorluni anguneqarsinnaanersoq kommunip misissorniaraa Kommuni Kujalliup uannut paasissutissiissutigisaa maluginiarpara.

Eqqortussaq anguniarlugu oqaatigaara isumannaallisaatitut akkiuttartumik ikkussineq atuinerlu pissaanermik atuisarneq pillugu inatsisip atortuulernerata tungaanut inatsiseqartitsinermut atuuttumut naapertuuttuusimansoq tamatumani isummerfiginngikkiga.

10. Najugaqartup inaani sikaavinnik isertorluni misissuineq

Paaqqinniffimmi sulisut ilaasa pingasut misissuinermi oqaluttuaraat puigor-tunngortunut immikkoortortami najugaqartut ilaata paaqqinniffiup puugu-taataanik iniminukaassisarneq sikaavimminullu toqqorsisarneq ileqqorigaa. Taamaattumik najugaqartoq unnukkut sinileraangat sulisut ilaat najugaqar-

tup inaanut isertarpoq puuguttat sikaavimmiittut aallugit. Najugaqartup sininnera qularnaarniarlugu sulisoq isinnginnermini matumut kasuttoqqaartarpoq. Sulisut najugaqartup sikaavianut alakkaasinnaanerlutik najugaqartuq apereqqaarneq ajorpaat, tamanna kamassaatigiinnartarmagu. Taamaatumik najugaqartuq aatsaat aqaguani misissuisimanermik nalunaarfigineqartarpoq.

Luuvikasimmi pisortaqatigiit tamatuma kingornatigut nassuiaatitut oqaatigaat taamatut ilaatigut pisoqartarnera ilisimaarigitsik, oqaatigalugulu najugaqartut assigiinngitsut marluk tamatumani pineqartut.

Najugaqartut sikaaviinik allaaserineqartutut misissuisinnaanissamut Luuvikasik inatsisikkut naammattunik tunngavissaqarneranik apeqqutip isumaliu- tersuutiginnissaanut pissutissaqartuq isumaqarpunga.

Taamaalilluni ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi inatsimmut naapertuuttumik tunngaveqartussaanerup nalinginnaasup manna nassataraa, tassalu ingerlatsiviup – matumani kommuniq utoqqarnut illuutaa ilanngullugu eqqarsaatigalugu – sulinera inatsimmik imaluunniit inatsisikkut tunngavisiilluni najoqqutassa qarfiusumik akuerisamik allamik tunngaveqassasoq. Akuliunneq annertusiartortillugu inatsisikkut tunngavigisaq qularnaanneru- jartortariaqarpoq.

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit ilaatigut sikaavit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni meeqqat atorsinnaasaannik misissuisarneq pillugu malittarisassanik imaqarpoq. Inatsilli inersimasut najugaqarfittut neqeroorutini, najugaqartut, matumani utoqqaat illuini najugaqartut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, tamatuma pissuseqataanik akuliuffigineqarsinnaanerit pillugu malittarisassanik imaqqanngilaq.

Nalinginnaasumik naatsorsuutigineqarpoq pisortat paaqqinniffiutaat inatsisikkut immikkut tunngaveqanngikkaluarluni innuttaasut pisinnaatitaaffiinik aalajangersaaviginnissinnaanermik taaneqartartuq tunngavigalugu paaqqinniffiup ingerlasinnaaneranut pisariaqartunik ataatsimut malittarisassanik aa-

lajangersimasunik aalajangersaasinnaallunilu aalajangiinernik erseqqinneru-
sunik aalajangersimasunik aalajangiisinnaasoq. Taamaattorli ilaatigut innut-
taasut kiffanngissuseqarnissaminnut pisinnaatitaaffii, ilaatigut tunngaviusu-
mik inatsimmi inuttullu pisinnaatitaaffiit pillugit Europami isumaqatigiissum-
mi aalajangersarneqartut, inatsimmik immikkut tunngaveqanngikkaluarluni
innuttaasut pisinnaatitaaffiinik aalajangersaaviginnissinnaanerup tunngavit-
tut atorsinnaaneranik arlalitsigut killiliipput.

Kommuni Kujalliup e-mailimini 4. september 2019-imeersumi makku oqaa-
tigai:

"Kommunip Luuvikasiullu sikaavinnik najugaqartut akuersiteqqaarnagit misissui-
sarneq eqqarsarnartoqartoq isumaqatigaat. Kommuni Luuvikasillu suleqatigiillu-
tik naapertuuttumik aaqqiissutissarsiusapput, tamatumunnga atatillugu isuma-
liutersuutigineqassalluni puuguttat il.il. igaffimmiit anninneqartannginnissaat qa-
noq iliorluni nakkutigineqarsinnaanersoq." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaa-
voq)

Paasissutissiissutigineqartut maluginiarpakka.

11. Najugaqartoq akuersinani najugaqartussanngortinneqartoq

Misissuinerup ingerlanerani Luuvikasimmi pisortaqatigiit ilisimatitsissutigaa
immikkoortorta qarfimmi D-mi najugaqartut puigortunngortut ilaat akuersi-
tinnegarani Luuvikasimmi najugaqartussanngortinneqarsimasoq. Najugaqar-
tup angerlarusunnini nuutsinneqarnermi kingornatigut arlaleriarluni oqaati-
gisarsimavaa. Pisortaqatigiit ilisimatitsissutigaa najugaqartumut nakkutillii-
sumik ivertitsisoqarsimanngitsoq.

Misissuiartortut pisortaqatigiinnut tamatumunnga atatillugu malugeqqullugu
oqaatigaat inuit akuersiteqqaarnagit najugaqartussanngortinneqartarnerat
pissaanermik atuisarneq pillugu inatsisikkut aalajangersaavigineqarsimasoq.

Taamaalilluni pissaanermik atuisarnej pillugu inatsit ilaatigut §§-ini 36-mi, 42-mi, 43-mi, 49-mi 50-imilu aalajangersakkanik assigiinngitsunik imaqarpoq, inuit nuunnissamut akerliusut imaluunniit tamatumunnga paasinartumik akuersinissamut piginnaasaqanngitsut najugaqarfissatut neqeroorutini najugaqartussanngortinneqartarnerannut tunngasunik.

Aalajangersakkani taakkunani ilaatigut aalajangersarneqarsimavoq akuersititsinani najugaqartussanngortitsinissamut kikkut aalajangiisinnaanersut (pissutsit apeqqutaallutik Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoq kommunalbestyrelsiluunniit), taamatullu aamma piumasaqaatit suut naammassineqarsimassanersut taamatut aalajangiineq inatsimik eqqortitsisuussappat. Inatsit tamatuma saniatigut inatsiseqartitsinnermi innarlitsaaliineq eqqarsaatigalugu qularnaveeqqutinik assigiinngitsunik imaqarpoq, matumani Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuuteqarsinnaaneq, aalajangiinerit eqqartuussivimmi misilinneqarnissaannut immikkut ajornannginnerusumik suliassanngortitsisinnaaneq aamma eqqartuussissuserisumit ikiorneqarnermut kommunalbestyrelsip akiliisussaataitanera ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Najugaqartoq pineqartoq tusarniaavigereerlugu Luuvikasimmi najugaqartussanngortitsinerup pissaanermik atuisarnej pillugu inatsimmi malittarisassanut naapertuussimaneranik apeqqummik immikkut misissuiffiginninneq aalartippara. Apeqqut taanna nalunaarusiami matumani annertunerusumik eqqartorneqaqqissanngilaq.

12. Pissaanermik atuinermik nalunaarutiginninnginneq

Misissuinnermi Luuvikasimmi pisortaqatigiit ilisimatitsissutigaaq ataasiarluni ima pisoqarsimasoq, tassalu najugaqartoq puigortunngortoq paaqqinniffimmit anilersoq sulisumit nutaamit aalajangerlugu tigummineqarsimasoq. Sulisooq pisortaqatigiit tamatuma kingornatigut oqaloqatigisimavaat, ilisimatillugulu pisuni taamaattumi najugaqartut aalajangerlugit tigummineqaqqusaanngitsut. Pisortaqatigiit pisoq pillugu pissaanermik atuisarnej pillugu inatsim-

mi malittarisassat tunngavigalugit nalunaarsuisimangillat nalunaarutiginnissimanatilluunniit.

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 32, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq inummik aalajangerlugu tigumminilluni timikkut pissaanermik atuneq inerteqqutaangitsoq, inuup timikkut annertuumik ajoqusernissamut imminut allanilluunniit ulorianartorsiortitsilernissaa ilimanavissumik aarlerinaateqarpat, aamma pisuni ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqarluinnartippassuk. Taamatut pissaanermik atuneq pisuni ataasiakkaani pissutsinut naleqquttuussaaq, pisariaqarluinnartumillu qaangiisuussanani, tak. § 32, imm. 2.

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 53, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq pissaanermik atunerit assigiinngitsut tamarmik najugaqarfittut neqeroorummit nalunaarsorneqassasut, kommunimilu sumiiffigisami kommunalbestyrelsimut Naalakkersuisunullu nalunaarutigineqassallutik. Nalunaarsuineq nalunaaruteqarnerlu nalunaaruteqarnermi immersugassat immikkut ittut Naalakkersuisunit suliarineqartut atorlugit pissaaq, tak. § 53, imm. 2.

Malittarisassanik unioqqutitsisoqartillugu ingerlaannaq nalunaarsuisoqartassaaq, kingusinnerpaamillu iliuutsip aallartinnerata aqaguani. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 54, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq.

Iliuutsit taamaattut ingerlaannaq, kingusinnerpaamillu ullut pingasut qaangiutsinnagit, kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsimut Naalakkersuisunullu nalunaarutigineqartassapput, tak. § 54, imm. 2.

Imatut paasivara Luuvikasimmi pisortaqtigiit pisoq qulaani taaneqartoq, tassa sulisup najugaqartumik aalajangerlugu tigumminissimanagera, pissaanermik atuinertut pissuseqartutut pissutissaqarsimangitsutullu nalilersimagaat.

Kommuni Kujalliulli e-mailimini 4. september 2019-imeersumi ilaatigut oqaatigaa kommunip paasinneqqaarnera unaasoq pisoq pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 34-mi pineqartunut ilaatinneqartoq. Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

“§ 34. Inuup angerlarsimaffimminik qimatsinissaa pinngitsoortinniarlugu, imaluunniit pineqartoq angerlarsimaffianut ingerlateqqinniarlugu § 31, imm. 4-mi piumasaqaatit assigisaat piumasaqaatigalugit kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsi aalajangiisinnaavoq najugaqarfittut ulluunerani luunniit neqeroorummi pisortaq, imaluunniit sulisoq, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartoq inummik aalajangersimasumik tigumminnilluni pissaanermik atuisinnaasoq.

Imm. 2. Angerlarsimaffimmit anitsaaliugaanerup piffissami qanoq sivilutigisumi atuunnissaa kommunalbestyrelsip aalajangiiffigissavaa, iliuuserinninnerullu minnerusumik akuliuffiusup atorneqarsinnaanera ataavartumik nalilersortassallugu.”

§ 31, imm. 4-mi piumasaqaatit § 34, imm. 1-imi innersuussutigineqartut ilaatigut tassaapput inuup inuilluunniit arlallit najugaqarfittut ulluunerani luunniit neqeroorummik qimatsinermigut/-mikkut timikkut annertuumik ajoqusernissamut imminut/-innut allanilluunniit ulorianartorsiortitsilernissaa/-ssaat aarlerinaateqassasoq kiisalu inatsimmi periarfissat sinneri kinguneqanngitsumik atorneqareersimassasut.

Kommuni Kujalleq e-mailimini 4. september 2019-imeersumi ilaatigut imatut allappoq:

“Taamaattorli kommuni paasissutissanik naammattunik peqanngilaq nalilersinnaassallugu pissaanermik atuisoqarsimanersoq pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 31, imm. 4-mi piumasaqaatinik naammassinniffiusimanngitsumik.

Taamaattorli kommunip, Ombudsmandimit paasissutissat aallaavigalugit, tamanna sukumiinerusumik misissorniarpaa, tamanna Ombudsmandip akissuteqarfigineqannginnerani ajornarsimammat, sulisup pineqartup sulinngiffeqarnerata malitsigisaanik.

Taamaattorli pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 54 tunngavigalugu nalunaaruteqartoqarsimannginnerata kukkunerunera kommunip isumaqatigaa.” (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Eqqortussaq anguniarlugu oqaatigaara pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 34, imm. 1 tunngavigalugu pissaanermik taamaallaat atuisoqarsinnaasoq, kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsi tamanna pillugu aalajangiisimappat.

Kommuni Kujalleq isumaqatigaara oqarmat Luuvikasiup pissaanermik atuisarneq taanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat tunngavigalugit nalunaarsorsimasariaqaraluaruaa nalunaarutigisimasariaqaraluaruaa. Uanga paasinninnera unaavoq tamatuma pisimannginnera isorisariaqartuusoq.

13. Pissaanermik atuisarneq namminerlu aalajangiisinnaatitaanermut akuliunnerit allat pillugit malittarisassanik ilisimasaqarneq

Pisortap misissuinermi oqaatigaa sulisut pissaanermik atuisarneq pillugu malittarisassanik, matumani pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit ilanngullugu eqqarsaatigalugu, ilinniartinneqarneq ajortut. Taakku ilinniartitsinnermut taarsiullugu paasitinneqartarput pinngitsaaliinermik atuisassanngitsut, sunnguamilluunniillu nalornissuteqarunik pisortaqatigiit aperisassagaat.

Kommuni Kujalliup e-mailimini 4. september 2019-imeersumi ilaatigut oqaatigaa kommunip pissaanermik atuisarneq pillugu inatsisip atornerqarnernik ilinniartitsisinnanissaminut pisariaqartunik pisinnaasalinnik peqanngitsaq. Taamaattumik kommunip Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfik attaveqarfiginiarpaa, kommunip utoqqarnik paaqqinniffiutaani sulisut pikkorissarneqarsinnaanerannut periarfissat paasinarlugit.

Paasissutissiissutigineqartut maluginiarpakka.

14. Init ataatsimoorfiusartut paaqqinniffippalaartumik pisatsersorneqarsimanerat

Misissuiartortut Luuvikasimmi init misissuinerminni alakkarterpaat ininilu arlaleriarlutik assiliisarlutik.

Immikkoortorta qarfinni pingasuni tamani init ataatsimoorfiusartut nerriveqarlutillu nalaasaarfeqarput. Misissuiartortut naliliipput init paaqqinniffippalaartorujussuusut killilerujussuarmillu pequsersorneqarsimasut. Pequtit nungullarsimasorujussuartut isikkoqarput. Immikkoortorta qarfinni pingasuni tamani nalaasaarfinni inissat sulisunit arlalinnit, ilisimatitsissutigineqartut unitsiarsimasunit, issiavigineqartut misissuiartortut takusinnaavaat.

Tamatuma saniatigut oqarasuaatit angallattakkat inerteqqutigalugit init ataatsimoorfiusartut iigaanni arlalinnik allagartaliisoqartarsimavoq.

Luvikasimmi pisortaqatigiit oqaatigaat najukkamik angerlarsimaffippalaartumik pilersitsinissaq illup sananeqarsimanerata pissusia pissutigalugu ajornakusoortoq. Paaqqinniffiup init angerlarsimaffippalaarnerulersinniarlugit pequtit nussortarlugit misilittarsimagaluarpa, kisiannili pequtinik aningaasanillu amigaateqartoqarsimalluni. Taamaattumik pisortaqatigiit aningaasaateqarfinit aningaasatigut taperserneqarsinnaanissamut periarfissat misissorlugit aallartissimapput.

Nalaasaarfiit sulisunit atorneqartarnerat pillugu pisortaqatigiinnit nassuiaatitut oqaatigineqarpoq Luuvikasik inimik unitsiarfiusinnaasumik naleqquttumik amigaateqartoq, taamaattumillu sulisut unitsiarnitik inini ataatsimoorfiusartuni nalaasaarfinni atortaraat. Takuneqartutulli annertutigisumik sulisut nalaasaarfinni issiasarnerat pisortaqatigiit akuersaarneqarsinnaanngitsutut isigaat, tamannalu pisortaqatigiit sulisunut nalunaarutigisimavaat.

Pisortaqatigiit oqarasuaatinik angallattakkanik inerteqquteqarluni allagartat pillugit ilisimatitsissutigaat allagartat sulisunut sammitinneqartut, allagartalli peerneqarnissaat pisortaqatigiit massakkut isumaliutersuutiginiaraat.

Kaammattuutigaara immikkoortorta qarfinni pingasuni tamani init ataatsimoorfiusartut aaqqissuunneqarneri Luuvikasiup pitsanngorsarniassagai.

Tamatumunnga atatillugu maluginiarpara Kommuni Kujalliup e-mailimini 4. september 2019-imeersumi manna oqaatigigaa, tassalu kommunip pequtini nutaanik pisinissamut aningaasat kommunip 2020-mi missingersuutaani immikkoortinniarsariniarai.

Sulisut unitsiarnerminni inini ataatsimoorfiusartuni nalaasaarfinni issiasarnerat pillugu aallaavittut oqaaseqaatissaqanngilanga, tamannami pissutsit apeqqutaallutik najugaqartut nuannisaarnerannik pilersitseqataasinnaammat. Maluginiarparali Luuvikasimmi pisortaqtigiit tamatuma pisarnissaa kissaatinginngikkaat, sulisunillu tamanna pillugu oqaloqateqalersimasut.

Oqarasuaatinik angallattakkanik inerteqquteqarluni allagartat peerneqarnissaat pisortaqtigiit isumaliutersuutigigaat aammattaaq maluginiarpara.

15. Igaffiup inititagut avatangiisai

Misissuiartortut igaffimmi sulisunik pingasunik, matumani igaffiup pisortaa ilanngullugu eqqarsaatigalugu, misissuinermi oqaloqateqarput. Sulisut ilaatiqut nassuiaatitut oqaatigaat igaffiup aaqqissuunneqarnerata ajornartorsiutaanerata, matumani igaffiup nungullarsimanera ilanngullugu eqqarsaatigalugu, isugutaap ajoqusiisimanerata iikkanilu putut, pissutsillu eqqiluisaarnissaq eqqarsaatigalugu akuerineqarsinnaannginnerisa malugineqarnissaat kissaatigigitsik. Ajornartorsiutit pisortaqtigiinnut saqqummiussimavaat, paasitinneqarsimallutilli pissutsit pitsanngorsarneqarnissaannut akissaqartoqanngitsoq.

Misissuinermi Luuvikasimmi igaffik misissuiartortut alakkarterpaat. Igaffik takuinnarlugu isikkuminartutut eqqiluutsutullu isikkoqarpoq, arlalitsigulli ersitsumik nungullarsimalluni. Igaffimmi sulisut ilaata pissutsit assigiinngitsut sulisut ajornartorsiutaasutut isigisaat takutippai. Sulisup naggataatigut o-

qaatigaa igaffimmi sulisut sapinngisartik tamaat pitsaasumik eqqiluutsuutit-sinissaq qulakkeerniartaraat, najugaqartulli napparsimakulanerunnginnerat tupigusuutigalugu.

Pisortaqatigiit misissuiartortunut tamatuma kingornatigut uppernarsarlugu oqaatigaat igaffimmi pissutsit naammaginanginnerannik igaffimmi sulisut oqarnerat isumaqatigigitsik.

Kommuni Kujalliup e-mailimini 4. september 2019-imeersumi ilaatigut oqaatigaa “[i]gaffiup nutarterneqarnissaanut allilerneqarnissaanullu suliniutit aallartinneqareer[s]ut, neqerooruteqartitsinissamulli aallartitsinissamullu pingaarnertut pilersaarusionerup naammassineqarnissaa utaqqineqarluni”.

Uanga Ombudsmanditut Luuvikasiup igaffiani inuussutissalerinermi eqqiluisaarnerup sukumiinerusumik naliliiffiginissaanut immikkut tunngavissaqanngilanga.

Igaffimmi sulisut saaffiginnissutaat pillugu ilisimatitsissummik misissuiartortullu igaffimmi assilisaasa assilinerinik Nersutit Nappaataannut Inuussutissanullu Kalaallit Nunaanni Oqartussaasumut (NNIKNO-mut) nassiussaqrupunga. NNIKNO-p kingusinnerusukkut nalunaarfigaanga oqartussaasoq Luuvikasiup igaffiani 16. juli 2019-imi nakkutilliinermut atatillugu misissuisimasoq kiisalu nakkutilliinermut malitseqartitsiffiusumik 3. oktober 2019-imi misissuisimasoq.

Imatut paasivara nutaamik igaffiornissamut piffissaq eqqarsaatigalugu pilersaarutip tiguneqarnissaa NNIKNO-p utaqqimaaraa, suliarlu NNIKNO-p 2020-mi februarimi malitseqartitsiviginiaraa.

16. Pujortanngikkaluarluni tupap pujuanik najuussuinissamut naammattumik illersorneqannginneq

Luvikasiup initaasa alakkarterneqarneranni misissuiartortut paaqqinniffiup ilaani, inini ataatsimoorfiusartuni aamma najugaqartut inaanni arlalinni, tupap pujuata tikka erseqqilluinnartumik naamasinnaasimavaat.

Misissuinermi Luuvikasimmi pisortaqatigiit ilisimatitsissutigaat najugaqartut namminneq ineeqqaminni pujortarsinnaatitaasut. Sulisulli arlallit pujortanngikkaluarlutik tupap pujuanik najuussuinermit ajoqusersorneqarput. Taamaattumik ajoqutaasinnaasut sapinngisamik annikillisarniarlugit paaqqinniffiup najugaqartut qinnuigisarpai pujortaraangamik iniminnut matu matusaqqullugu silaannarissaasaqqullugillu. Ilaannikkulli ima pisoqarsinnaasarpooq sulisup najugaqartup inaanut isinnginnerani tamatigut silaannarissaasoqarsinnaasarani, assersuutigalugu najugaqartoq tassangaannartumik ersilerpat iluaallerpalluunniit.

Silaannarmik saligutinik, silaannarissarfinnik atortunilluunniit taakkua assigisaannik ikkussuisoqarsimanngitsoq pisortaqatigiit ilanngullugu ilisimatitsissutigaat. Paaqqinniffik silaannarissaatinik pissarsinissaminut aningaasaliivigineqarnissamik Kommuni Kujallermi ingerlatsivimmut qinnuteqarsimagaluarpoq, qinnuteqaalli itigartinneqarsimalluni.

Sulisut marluk misissuinermi taamatuttaaq nassuiaatitut oqaatigaat sulisillutik tupap pujuanit akornusersorneqartarlutik, suleqatitillu arlallit aamma taama misigisimasartut.

Pujortarnermik inerteqquteqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 15, 26. maj 2010-meersoq (matuma kingornatigut pujortartarneq pillugu inatsimik taaneqartartussa) aalajangersakkamik imaattumik ilaatigut imaqarpoq:

”§ 5. Paaqqutarinniffittut angerlarsimaffinni, ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, najugaqarfissatut neqeroorutini, ilinniartut ineqarfiini assigisaannilu inunnit 18-it sinnerlugit ukiulinnit arlalinnit najugaqarfingineqarnerusuni namminerisamik angerlarsimaffittut atuuttuni najugaqartut ataasiakkaat 18-it sinnerlugit ukiullit i-

neeqqami inissiamiluunniit angerlarsimaffittut najugaqarfigisaminni pujortarsinnaapput.

Imm. 2. Paaqqinniffik paaqqinniffimmi sulisut najugaqartullu allat pujortanngikkaluarlutik tupap pujuanik najuussuinissaannut illersorniarlugit sunniuteqarluartunik suliniuteqassaaq. Paaqqinniffiup najugaqartut peqqusinnaavai sulisut ineeqqami inissiamiluunniit namminerisatut angerlarsimaffittut atuuttumi isersimatillugit pujortartaqqunagit.”

Pujortartarneq pillugu inatsit piareersarlugu suliani § 5 pillugu immikkut nassuiaatini ilaatigut oqaatigineqarpoq:

”Sukumiisunik qulakkeerinnermut tunngatillugu pisuni ataasiakkaani naliliineq apeqqutaavoq. Ineeraq namminerisamilluunniit inigisaq pujortarfiusoq sullissiviup iluani init allat eqqarsaatigalugit soorunami matuneqarsinnaasuussaaq. Tamatumani saniatigut ineeqqat ataasiakkaat pujortareernerup kingornatigut silaannarisarneqartassasut suliffeqarfiup peqqusissutigisinnaavaa.

Sulisut najugaqartullu sinnerisa illersorneqarnissaat qulakkeerniarlugi annertunerusumik suliniuteqartoqarnissaa pisariaqartinneqarpat inini ataasiakkaani pisariaqarneratut annertutigisumik silaannarissarfilersuisoqarsinnaavoq.

Pujortartut pujuannik najuussuineq pinaveersaartinniarlugi sukumiisumik qulakkeerisoqarnissaanik aalajangiinnermi sullissiviup pisortaasa sulisut, isumannaallisaanermilu suliniaqatigiinnik pilersitsisoqarsimappat, taakku ilaatissavaat.”

Najugaqartut ineeqqaminni pujortartut matu matullugu pujortartarnissaninik silaannarissaalluartarnissaannillu kaammattorneqartarnerisugut pujortanngikkaluarluni tupap pujuanik najuussuinissaq Luuvikasiup pinaveersaartinniarsarigaa maluginiarpara.

Misissuiartortulli namminneq maluginiagaat kiisalu pisortaqatigiit sulisullu nassuiaatit oqaatigisaat tunngavigalugit naliliivunga iliuutsit taakku naamattumik sunniuteqarnaviannngitsut.

Kommuni Kujalliup e-mailimini 4. september 2019-imeersumi ilaatigut oqaatigaa paaqqinniffiup silaannarissarfilersorneqarnissaa kommunip suliniutigigaa.

Paasissutissiissutigineqartut maluginiarpakka.

17. Suliffimmik naliliinerup nutarterneqarsimanginnera

Sulisitsisup isumagisussaavaa suliffimmi isumannaallisaanikkut peqqinnissakkullu pissutsinik suliat suunerat, suleriaatsit aamma sulianik ingerlatsinerit atorineqartut, aamma sulliviup annertussusia aqqissuussaanelu tungavigalugit allakkatigut naliliiffiginnittoqarnissaa. Tamanna Kalaallit Nunaanni sulinermi avatangiisit pillugit inatsimmi, tak. inatsimmik nalunaarut nr. 1048, 26. oktober 2005-imeersoq kingusinnerusukkat allanngortinneqartarsimasoq (matuma kingornatigut sulinermi avatangiisit pillugit inatsimmik taaneqartartussa), § 11 a, imm. 1-imi oqaaseqatigiitsigut siullertigut aalajangersarneqarpoq.

Sulinermi avatangiisit pillugit inatsimmi § 11 a, imm. 1-imi oqaaseqatigiit pingajuisigut aalajangersarneqarpoq suliffimmik naliliineq ukiut pingasunngorneri tamaasa nutarterneqartassasoq.

Paaqqinniffimmi suliffimmik nalilersuineq kingulleq 2015-imi suliarineqarsimasoq tamatumalu kingornatigut nutarterneqarsimangitsoq Luuvikasimmi pisortaqatigiit misissuinermi ilisimatitsissutigaat.

Sulisut 19-it atsiorlugu allagaanni misissuiartortut misissuinerup ingerlanerani tigusaanni qulequtaq naatsumik tikinneqarpoq, "[...] amigaatigaarput APV immersornissaat" sulisunit oqaatigineqarluni.

Kommuni Kujalliup e-mailimi 4. september 2019-imeersumi oqaatigaa suliffimmik naliliinerup nutartertuarneqarnissaa anguniarlugu iliutsit pisariaqartut iliuuseriniarneqartut.

Paasissutissiissutigineqartut maluginiarpakka.

18. Najugaqartut ataatsimiitsinneqarneq ajornerat

Misissuinermi najugaqartut marluk misissuiartortunit oqaloqatigineqartut oqaatigaat sunniuteqaqataanerunissamik kissaateqarlutik. Najugaqartut ataatsimiitsinneqarneq ajornerat sulisut marluk aammattaaq eqqumiigaat.

Najugaqartut siusinnerusukkut akuttunngitsumik ataatsimiitsinneqartarsimasut piffissamili sivitsortumi ataatsimiitsitsisoqarsimanngitsoq pisortaqatigiinnit nassuiaatitut oqaatigineqarpoq. Naak najugaqartut qitiutinneqarnissaat pisortaqatigiit anguniartuaraluaaraat tamanna pingaarnersuinermi immaqqa tunulliuqqarsimasoq pisortaqatigiinnit oqaatigineqarpoq.

Taamaalillutik najugaqartut akuttunngitsumik ataatsimiitsinneqartariaqaraluarnerat pisortaqatigiit isumaqatigaat, ataatsimiitsitsisarnerillu aallarteqqinneqarnissaat sulissutiginiarlugu.

Paasissutissiissutigineqartut maluginiarpakka.

19. Malitseqartitsineq

Luvikasik qinnuigaara sulisut, najugaqartut ilaqutaasullu nalunaarusiamik matuminnga ilisimateqqullugit.

Luvikasik aammattaaq qinnuigaara nalunaarusiami imm. 6-imi aamma 9-mi oqaatigisakka qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersut paasissutissiissutigeqqullugu. Luvikasik qinnuigaara paasissutissat Kommuni Kujallermi ingerlatsivik aqutigalugu nassiuqqullugit, taamaalilluni ingerlatsivik paaqqinniffiup oqaatigisai pillugit oqaaseqaateqarnissaminut periarfissaqarsinnaaqqullugu.

Nalunaarusiap matuma assiliner Kommuni Kujallermi ingerlatsivimmut, Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut aamma Isumaginninnermut I-

natsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfimmut ilisimatitsissutitut nassiuppara. Naalakkersuisoqarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigaara nalunaarusiami imm. 7-imi oqaatigisakka qanoq iliuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersut paasissutissiissutigeqqullugu.

Nalunaarusiaq manna 2019-imi ukiumoortumik nalunaarutinni ilanngunneqarumaarpoq, nittartakkannilu www.ombudsmandi.gl-imi tamanut saqqummiunneqarumaarluni.

ILANNGUSSAQ

Kommuni Kujalliuq nalunaarusiamut matumunnga missingiut pillugu oqaaseqaatini imaattut e-mailikkut 4. september 2019-imeersukkut nassiuppai:

“Piffissami 24. aamma 25. april 2019-imi Narsami utoqqaat illuanni Luuvikasimmi misissuineq pillugu nalunaarummut missingiut Kommuni Kujalliuq maanna misissuataarsimalerpaa.

Kommunip paaqqinniffik aammattaaq oqaaseqaateqartissimavaa, ataani ingerlatsiviup akissutaanut atatillugu ilanngunneqartunik.

Kommunip oqaaseqaatai, paaqqinniffiup akissutai ilanngullugit, nalunaarummut missingiummi imm. 6 – 18-imisut tulleriinnilerlugit oqaatigineqarput.

Sulisut naammagittaalliuutaannut nalunaarummut missingiummi imm. 3.2-mi eqqartorneqartumut tunngatillugu kommunip uppersarsinnaavaa taanna kommunimi tiguneqarmat immikkullu suliarineqarluni, taamaattumillu tusarniaa-nermi matumani kommunip akissutaanut ilaanani.

Nalunaarummut missingiummi imm. 6 – najugaqartunut nanginik amigaateqar-neq.

Kommunip nalinginnaasumik uppersarsinnaavaa aningaasaqarnermik suka-ngasuumik aqutsisariaqarneq eqqarsaatigalugu paaqqinniffinnut pisiassanik akuersissuteqarsinnaatitaaneq qitiusumut eqiterineqangaatsiarsimasoq.

Taamaalilluni paaqqinniffinni pisortat ataasiakkaat ullumikkut pisinnaatitaapput aningaasanut qummut killigititaq aalajangersarneqarsimasoq tikillugu pisiniarsinnaanissaminnut taakkunanngalu akisunerusunik pisiniaraanni taakku isumagininnermik ingerlatsivimmiit akuerineqartartussaallutik.

Kommuni pisussaaffeqarpoq akikinnerpaamik piniartarnissaminut, tamannalu erseqqinnerusumik isumaqarpoq annertunerusunik pisiniassatilluni sapinngisamik neqeroorutininik arlalinnik pissarsiniaqqaartoqartarnissaanik.

Taamatut aqutsisoq missingersuutiniq nakkutilliisinaanissaq eqqarsaatigalugu taamaallaat aalajangersarneqarsimavoq, tamatumani erseqqilluinnartumik aallaaviuvoq aningaasaqarnermik aqutsineq apeqqutaatinnagu qaqugukkulluunniit pisariaqartunik pisiniartoqartarsinaanissaa.

Kommunip nalunaarusiamut missingiummi allatigulluunniit paasissutissanik takusaqarsinnaasimanngilaq pisuni marlunni nalunaarusiamut missingiummi eqqartorneqartuni, tassalu 2019-imi januaarimi 2018-imilu ataasiarluni najugaqartunut nangernik amigaateqarfiusimasuni, taamaattoqarsimaneranut kommunip missingersuutiniq nakkutilleeriaasia pissutaasimanersoq, tamannaluunniit pissutisinik allanik pissuteqarsimanersoq.

Immikkoortoq taanna pillugu paaqqinniffik kommunimut oqaaseqaamminik nasiusaqaarsimanngilaq.

Nalunaarummut missingiummi imm. 7 – perusersarfiliartitsinissamut nangiillu taarsersuinissamut piffissaqanngineq.

Kommunip oqaaseqaatit ilanngunneqartut paaqqinniffimmit pissarsiarai.

Kommunip oqaatigissavaa Luuvikasimmi nalunaaquttap akunnermusiallit eqqarsaatigalugit sipaarniartoqarsimanngimmat. Akerlianik tamatumani pineqartoq tassaavoq suliassaqarfimmi pineqartumi aningaasaliissutiniq eqquutsitsiniarnermik paaqqinniffiup annertuumik ajornartorsiuteqarsimanagera – minnerunngitsumillu ukiuni kingullerni marlunni.

Taamaalilluni 2018-imut naatsorsuutit eqqarsaatigalugit paaqqinniffimmut nalunaaquttap akunnermusialinnut aningaasaliissutit 3.426.000 kr.-usimapput. Ukiup naatsorsuuteqarfiusup naanerani atukkat 6.060.170,21 kr.-usimapput, taamaalillunilu 176,8 %-inik atuisoqarnerusimalluni.

Assiliaq aamma 2017-imi taamaassimavoq, nalunaaquttap akunnermusialinnut aningaasaliissutit 3.394.000 kr.-usimallutik, atuinerli naatsorsuutini 7.079.756,98 kr.-nut naatsorsorneqarsimalluni, taamaalillunilu 208,6 %-inik atuisoqarnerusimalluni.

Tamanna tunngavigalugu kommuni nalunaaquttap akunnermusialinnik atorfinitsitsisarneq eqqarsaatigalugu qitiusumik akuersissuteqartarnikkut nakkutilleeriaatsimik eqqussisimavoq, tamanna sipaarniuteqarnermik ersersitsinerunngilaq.

Kommuni isumaqarpoq nalunaaquttap akunnermusiallit eqqarsaatigalugit missingersuutitigit suliniutit nalunaarummullu missingiummi najugaqartut paaqqutarineqarnerannut isumassorneqarnerannullu piffissaqannginnertut misigisimasarnermik oqaatigineqartut ataqatigiinnerat uppersarsarneqarsimanngitsoq. Kommuni isumaqarpoq ajornartorsiut tamanna sulisunut pissutissaqaratik sulinngitsoortartunut qularnaatsumik tunngatinneqarsinnaasoq.

Kommunip ajornartorsiut tamanna assut sunniuteqarluartumik aqqikkuminaatsissimavaa, kommuni periarfissaqanngimmat sulisut pinngitsaalillugit suliartortinneqartarnissaannut. Kommunip iliuuserisinnaasatuai tassaapput sulisunut atorfeqartitaanikkut periarfissat iluanni nanertuutaasunik iliuuseqarnerit, Narsamilli sulisussarsiniarnissamut tunngavissat killeqarmata sulisunik sulinngitsoortartunik "mattussineq" sukkasuumik ima kinguneqarsinnaalluni soraarsitaasunut taartissanik nutaanik atorfinitsitsisoqarsinnaajunnaarluni.

Tamanna aallaavigalugu kommunip takujuminaatsippaa ingerlaavartumik illersorneqarsinnaasumik aalajangersimasunik sulisoqartarnissamik qularnaarinninnissamik kaammattuuteqarneq qanoq malitsinniarneqarsinnaanersoq.

Kommunilli ajornartorsiut eqqumaffigisorujussuuaa sulinngitsoortarnerillu annikillisinnaarlugit ulluinnarni iliuuserisinnaasani iliuuserisarlugit, tamatumanilu najugaqartut nalinginnaasumik paaqqutarineqartarnissaat soorunami pingaartinneqarluni.

Nalunaarummut missingiummi imm. 8 – ikiuutitut atortunik atortorissaarutinillu amigaateqarneq

Luvikasiup kommunimut nalunaarutigaa nalunaarummut missingiummi immikkoortumut tassunga oqaaseqaatissaqaratik.

2018-imi errorsivimmik nutaamik pisinissamik qinnuteqaatip 2019-imi ilassutitut aningaasaliissutitut kinguartinneqarsimaneranut uppersarsammik Luvikasik nassiussaqqarpoq.

Qorfinnut erruivimmik, aap ilteqassusianik uuttortaammik kivitsissutinillu ujatsiutaasanik pisinissamut qinnuteqaatit itigartinneqarsimanerannut uppernarsaatisaqanngilaq.

Ingerlatsiviulli nalinginnaasumik oqaatigissavaa – siuliini aamma oqaatigineqartutut – pisiniarnernut atatillugu imatut pisoqarsinnaasarmat pisiassanik akisunerusunik pisiniartoqartillugu suliffeqarfinit amerlanerusunit neqerooruteqartoqar-nissaa kissaatigineqartarluni, takornartaanngimmallu tamatumunnga atatillugu paaqqinniffiup tamatumunnga atatillugu tusarfigeqqinneq ajornera.

Atortorissaarutit pioreersut naammannersut Ombudsmandip nalilersimanngim-magu, kommunilu ilisimasaqanngimmat atortunik amerlanerusunik nutaanilluun-niit massakkorpiaq pisariaqartitsisoqarneranik, immikkoortoq taanna eqqarsaati-galugu kommuni maannakkuugallartoq iliuuseqassanngilaq.

Nalunaarummut missingiummi imm. 9 – puigortunngortunut immikkoortor-taqarfimmi matumi silarlermi isumannaallisaatitut akkiuttartoq

Kommunip Luuvikasik suleqatigalugu matunik ammaassutit immikkut ittut (“ak-kiuttartoq”) Ombudsmandimit eqqartorneqartut ikkussuunneqarneri misissorsi-mavai.

Kommunip takusinnaavaa matumik ammaassut immikkut ittoq pineqartoq pis-saanermik atuneq pillugu inatsisip atuutilinnginnerani, tamannalu sioqqullugu, ikkussuunneqarsimasoq, pineqartormi ikkusimasimammat puigortunngortunut immikkoortortaqarfiup pilersinneqarneraniilli, tassa 2004-p missaaniilli.

Taamaattumik matumik ammaassutip immikkut ittup pissaanermik atuneq pillu-gu inatsimmut akerliusumik ikkussuunneqarsimanera isornartoqartoq kommunip isumaqatiginngilaa.

Matumik ammaassutip immikkut ittup Europamiut inuit pisinnaatitaaffii pillugit i-sumaqatigiissutaannut akerliusutut isigineqarsinnaanera apeqqutaavoq alla.

Apeqqummut tassunga tunngatillugu kommunip oqaatigissavaa puigortunngortu-nut immikkoortortaqarfimmi najugaqartut aallaavittut namminneq piumassutsi-

minnik tassunga inissitaammata, taamaattumillu immikkoortorta qarfimmi tassani najugaqarneq immi kiffaanngissusiagaanertut isigineqarsinnaanani.

Matumi silarlermi immikkut ammaassuteqarnera immi aamma inuit pisinnaati-taaffii pillugit Europami isumaqatigiisummi artikel 5 malillugu kiffaanngissusiia-gaunerungilaq, tak. inuit pisinnaati-taaffii pillugit Europamiut eqqartuussiviata suleriaasia aallaavigalugu, ass. eqqartuussut 28. november 1988-imeersoq, Niel-sen v. Danmark, imm. 70.

Kommuni taamatuttaaq isumaqarpoq matumik ammaassut immikkut ittoq isu-maqatigiisummi artikel 3 naapertorlugu nikanarsaalluni iliuuseqarnertut arlaati-gulluunniit oqaatigineqarsinnaanngitsoq.

Taamaalilluni kommuni ataatsimut isiginnilluni isumaqarpoq matumik ammaas-sutit immikkut ittut ikkunneqarsimanerannut isornartorsiussalluni tunngavissa-qanngitsoq.

Kommunilli isumaqatigaa nunatsinni pissaanermik atuineq pillugu inatsisip atuu-tilersinneqarneratigit matumik ammaassutit immikkut ittup inatsisinut naaper-tuuttunngortinneqarnissaa pisariaqalersimasoq, taamaattumillu tamanna qanoq pitsaanerpaamik pisinnaanersoq misissorlugu kommunip aallartissimallugu, ta-matumanilu siunnersuutit Ombudsmandip nalunaarummut missingiummi oqaati-gisai ilanngullugit eqqarsaatigineqarumaarlutik.

Nalunaarummut missingiummi imm. 10 – najugaqartup inaani sikaavinnik iser-tortumik misissuineq

Kommunip Luuvikasiullu najugaqartut akuersiseqqaartinnagit sikaavinnik misis-suisarnek eqqarsarnartoqartoq isumaqatigaat. Kommunip Luuvikasiullu suleqati-giillutik naapertuuttumik aaqqiissutissarsiusapput, tamatumunnga atatillugu i-sumaliutigineqassalluni puuguttat il.il. igaffimmiit anninneqartannginnissaat qa-noq nakkutigineqarsinnaanissaat.

Nalunaarummut missingiummi imm. 11 – najugaqartoq akuersinani najugaqar-tussangortinneqartoq

Apeqquut pillugu immikkut misissuineramik aallartitsisoqassanersoq Ombudsmandip isummernissaa kommunip utaqqivaa.

Nalunaarummut missingiummi imm. 12 – pissaanermik pissutissaqanngitsumik atuinermik nalunaarutiginninnginneq

Pisoq aalajangersimasoq pissaanermik atuiffiusimasoq nalunaarummut missingiummi allaaserineqartoq inuup inigisaminut uterteqqinneqarnera pillugu pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 34-mut ilaatinneqartoq kommuni isumaqarpoq.

Taamaattorli kommuni paasissutissanik naammattunik peqanngilaq nalilersinnaassallugu pissaanermik atuisoqarsimanersoq pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 31, imm. 4-mi piunasaqaatinik naammassinniffiusimanngitsumik.

Taamaattorli kommuni, Ombudsmandimit paasissutissat aallaavigalugit tamanna sukumiinerusumik misissorniarpaa, tamanna Ombudsmandip akissuteqarfigineqannginnerani ajornarsimammat, sulisup pineqartup sulinngiffeqarnerata malitsigisaanik.

Taamaattorli pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 54 naapertorlugu nalunaaruteqartoqarsimannginnera kukkunerusoq kommunip isumaqatigaa.

Nalunaarummut missingiummi imm. 13 – pissaanermik atuisarnek namminerlu aalajangiisinnaatitaanermut akuliunnerit allat pillugit malittarisassanik ilisimasaqannginneq

Inatsisip ilisimaneqarnera qularnaarniarlugu pikkorissarnernik neqerooruteqartoqarsinnaanera pissaanermik atuisarnek pillugu inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini naatsorsuutigineqarsimasoq kommunip oqaatigissavaa.

Inatsisip qanoq atorineqarnissaanik ilinniartitsisinnaanissaminut pisinnaasanik pisiaqartunik kommuni nammineq peqanngilaq, pikkorissartitsinernillu taamaatumik neqerooruteqartoqarsimanersoq kommunip ilisimasaqarfiginagu.

Kommunip utoqqarnut paaqqinniffiini sulisut tamatumunnga atatillugu pisinnaasqarnerulernissaanut periarfissat qulaajarniarlugit Isumaginninnermut Inatsisinnillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfik attaveqarfigissavaa.

Nalunaarummut missingiummi imm. 14 – init ataatsimoorfiusartut paaqqinniffip-palaartumik pisatsersorneqarsimanerat

2020-mut kommunip missingersuutaanut atatillugu pequtinik nutaanik pisinnaasumut aningaasanik immikkoortitsisoqarniarnerata saniatigut kommuni allanik oqaaseqaatissaqanngilaq.

Nalunaarummut missingiummi imm. 15 – igaffimmi initigut atortutigullu avatangiisit

Igaffiup nutarterneqarnissaanut allilernerneqarnissaanullu suliniutit aallartinneqa-reerput, neqerooruteqartitsinissamulli aallartitsinissamulli pingaarnertut piler-saarusiernerup naammassineqarnissaa utaqqineqarluni.

Suliniutip siuarsarneqarnissaa ingerlatsiviup malinnaavigissavaa.

Nalunaarummut missingiummi imm. 16 – pujortangikkaluarluni tupap pujuanik najuussuinissamut naammattumik illersorneqannginneq

Kommunip ilisimatitsissutigisinnaavaa silaannarissarfinnik ikkussuisoqarnissaa sulissutigineqarmat, kisiannili neqeroorut siulleq ingerlatsivimmit akuerineqarsinnaasimangitsoq, neqeroorutini amerlanerusunik pissarsisoqaqaarnissaa kiswaatigineqarmat.

Ajornartorsiut aqqinneqarsinnaasunngorlugu silaannarissartarfeqarnikkut aqqissuutissamut neqeroorummik tigusarnissani kommunip utaqqivaa.

Nalunaarummut missingiummi imm. 17 – Suliffimmik naliliinerup nutarterneqarsimanginnera

Kommunip Luuvikasiullu isumaqatigiissutigaat suliffimmik naliliineq (APV) ingerlaavartumik nutarterneqartassasoq, tamannalu siunertaralugu pisariaqartunik iliuuseqartoqarumaartoq.

Nalunaarummut missingiummi imm. 18 – najugaqartut ataatsimiitsinneqarneq ajornerat

Najugaqartut ataatsimiitsinneqartarnerisa aallarteqqinneqarnissaannik pisortaqtigiit aalajangersimanerat kommunip maluginiarpaa.” (Ombudsmandeqarfirmi nutsigaavoq)

Luvikasiup nalunaarusiamut matumunnga missingiummut oqaaseqaatai Kommuni Kujalliup e-mailiatigut 26. september 2019-imeersukkut tiguakka. Imatut paasivara paaqqinniffiup oqaaseqaatit taakku Kommuni Kujallermit ingerlatsivimmut siusinnerusukkut nassiussimagai.

NALUNAARUSIAMUT MALITSEQARTITSINEQ

Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfiup (taamani Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfiusup) inaarutaasumik nalunaarusiaq pillugu oqaaseqaatini imaattut uannut e-mailikkut 31. januar 2020-meersukkut nassiuppai:

"Utoqqaat Illuat Luuvikasik pillugu Inatsisartut Ombudsmandiata nalunaarusiaa 16. oktobari 2019-imeersumut tunngasoq.

16. oktobari 2019-imi allakkatigut Inatsisartut Ombudsmandia Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfimmut Narsami Utoqqaat Illuanni Luuvikasimmi perusersartarfiliartarsinnaannginnerit nanginillu taarsiisannnginnerit pillugit suliassami qanoq iliuseqarnissamut tunngavissaqarnersoq eqqarsaatersuutigeqqusilluni noqqaassuteqarpoq.

Ombudsmandip nalunaarusiaa Naalakkersuisoqarfimmi atuarneqarpoq, tassungalugu tunngatillugu Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmiut 2019-imi tikeraarsimasut aammalu Luuvikasimmi paarsinerit imminnut illersorsinnaanngitsutut isigineqanngitsut paasissutissiisutigineqarsinnaavoq.

Suliassamut tunngatillugu Naalakkersuisoqarfimmiut Utoqqaat Illuanni malittarisassat aamma Isumaginninnermi suliassaqarfimmi nakkutilliinerit pillugit malittarisassat misissorsimavaat.

Utoqqarnik paaqqinniffiit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 11, 30. oktobari 1998-imeersumi, kingusinnerusukkut allannngortinneqartumi, minnerpaaffimmikkut sullissinissat imaluunniit amerlassusiliinissat pillugit aalajangersagaqanngilaq, taamaattumillu paaqqinniffimmi amerlassusiliineq kommunimi suliassaavoq. Aammattaaq kommunimi paaqqinniffimmi sullissinerit kommunip sullissinissat qaffasissusissaannik aalajangersagaaniittut suliassaapput.

Naalakkersuisut nakkutilliinissamik pisussaaffii allaffissornermut taamaallaat tunngassuteqarput, Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqquussusaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 12. novembari 2001-imeersumi § 1 takuuk, tassani "Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni isumaginnittoqarfimmik

aqutsisuupput aammalu allaffissornermik aaqqissuussisuullutik kiisalu kommunimi Isumaginninnermi malittarisassanik aqutsineq nakkutigisussaagai" allassimavoq.

Isumaginninnermi suliassaqarfimmi nakkutilliisarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 1, 16. januaari 2020-imeersumi § 1 naapertorlugu nakkutilliineq kommunalbestyrelsip aqutsineranik aamma isumaginninnermut inatsimmik aqutsineranik, tassunga ilanngullugu Utoqqaat Illui il.il. pillugit aamma suliassanik suliarinnittarneq aamma ammanerunissaq pillugu inatsisini malittarisassanik tamakkiisumik nakkutilliisoqartussaavoq.

Nalunaarummi kapitali 9-mi kommunalbestyrelsip Utoqqaat Illuani ingerlatsineq pillugu nakkutilliinissaa pillugu malittarisassanik aalajangersagaqarpoq. Kapitali taanna Ombudsmandip nalunaarusiaa 16. oktobari 2019-imeersoq ilaatigut tunngavigalugu ilanngunneqarpoq, tassanilu ingerlatsinermut tunngatillugu nakkutilliisoqartariaqartoq, kommunit paaqqinniffinnik ingerlatsinissamik akisussaaffeqarnerisa malitsigisaanik, erseqqissaatigineqarpoq.

Paaqqinniffimmi eqqortumik amerlassusiliisoqarsimasoq kommunimi isumaqarput.

Naalackersuisoqarfimmi kommunimi sullissinerit qaffasissusii sumiginnarneqarnissaannut inatsisitigut tunngavissaqanngillat, sullissinerit qaffasissusiisa malitsigisaannik innuttaasut pisinnaatitaaffiinik ersarissumik sumiginnaasoaqarsimasoq pineqanngippat.

Kommunimi immikkoortumik nakkutilliinissamut tullermut immikkoortortaqaarfimmiut kommunimi utoqqarnik paaqqinniffinnut tunngatillugu kommunip pissaaffini malinnerai malinnaaffigineqassaaq."

Kommuni Kujalliup inaarutaasumik nalunaarusiaq pillugu oqaaseqaatini imaattut uannut e-mailikkut 18. marts 2020-meersukkut nassiuppai:

"Ombudsmandip utoqqaat illuanni Luuvikasimmi Narsamiittumi 24. aamma 25. april 2019-imi misissuineq pillugu inaarutaasumik nalunaarusiaa 16. oktober 2019-imeersoq Kommuni Kujalliup misissoreepaa.

Inaarutaasumik nalunaarusiaq makkuninnga oqaaseqaateqarnissamut pissu-tissaqalersitsivoq, kommunillu oqaaseqaatai nalunaarusiami immikkoortoq 19, malitseqartitsineq, pillugu oqaaseqaateqarnikkut aallartinneqarput:

- Najugaqartut, sulisut ilaqutaasullu nalunaarusiamik qanoq iliornikkut pitsaanerpaamik paasitinneqarnissaat kommunip Luuvikasik suleqatigalugu qulaajarniarpaa. Kommunilli maluginiarpaa nalunaarusiaq Ombudsmandip nittartagaanut ilineqareersimasoq.
- Luuvikasiup imm. 6-imi nanginik amigaateqartarnermut tunngasoq aamma imm. 9 puigortunngortunut immikkoortortaqarfiup matuani isumannaallisaatitut ikkussamut tunngasoq pillugit isummernerminik kommunip nalunaaruteqarnissaa kommunip isumaginiarpaa.
- Imm. 7 nanginik taarsiinissamut piffissaqartannginnermut tunngasoq eqqarsaatigalugu kommunip oqaatigaa kommuni Naalackersuisoqarfimmit tusagaqarsimanngitsoq.

Kommuni tulliuullugu nalunaarusiami inassuteqaatit ataasiakkaat pillugit imaat-tunik oqaaseqaateqarpoq:

Imm. 6 Nanginik amigaateqartarneq:

Luvikasimmi nanginik pisuni ataasiakkaani amigaateqartarsimanermit pissu-taasoq kommunip Luuvikasik suleqatigalugu pilertornerpaamik qulaajarniarpaa. Taamaalisoaqqinnissaa pinngitsoortinniarlugu immikkut iliuseqartoqas-sanersoq kommunip tamatuma kingornatigut misissorniarpaa.

Kommunili isumaqarpoq paasinninnermi tusarniaanermut akissummit 4. september 2019-imeersumit ersertup imaaliallaannaq allanngortinnissaanut pis-sutissaqarani.

Imm. 7. Anartarfimmi aqunngatitsinissamut nanginillu taarsiinissamut piffissa-qartannginneq:

Kommunip tusarniaanermut akissummi 4. september 2019-imeersumi oqaaseqaatini suli innersuussutigisinnaavai, kisiannili Isumaginninnermut Inatsis-inillu Atuutsitsinermut Naalackersuisoqarfiup sulisut sulinngitsoortarnerat pillu-gu ajornartorsiummik oqaloqatigineqarnissaa utaqqimaarlugu, tassami naju-

gaqartut sulisut suliarinnitsoortut pissutigalugit pisariaqartumik kiffartuun-
neqarsinnaannginnermikkut pitsaanngitsumik eqqorneqartarnerat iluarinan-
ngitsuusooq Ombudsmandip oqarnera kommunip isumaqatigimmagu.

Imm. 9. Puigortunngortunut immikkoortortaqrarfiup matuani isumannaallisaa-
titut ikkussaq:

Kommunip tusarniaanermut akissunni 4. september 2019-imeersooq innersuu-
ssutigisinnaavaa, parnaasaatillu taassuma inatsisunik unioqqutitsisuujuunnaar-
sinneqarnissaa suliniutigalugu.

Imm. 14. Ininik ataatsimoorfiusartunik aqqissuussineq:

Init ataatsimoorfiusartut aqqissuunneqarnerisa nutarterneqarnissaannik qu-
lakkeerineq kommunip Luuvikasik suleqatigalugu isumaginiarpaa.” (Ombuds-
maneqarfimmi nutsigaavoq)

Utoqqaat Illuat Luuvikasik nalunaarusiaq pillugu oqaaseqaatissaqanngitsoq
Kommuni Kujalliup e-mailikkut 12. juni 2020-meersukkut nalunaarutigaa.

Kommuni Kujalleq e-mailikkut 16. juni 2020-meersukkut nalunaarfigaara
kommunip oqaatigisai malugigikka Luuvikasimmilu misissuineq pillugu su-
liaq inaarlugu suliarineqartutut isigigiga.

Kommunimut allakkama assilinerat Luuvikasimmut ulloq taanna nassiuppa-
ra.

Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut Inatsisinilu Atuutsitsinnermut Naalak-
kersuisoqarfik taamatuttaaq ulloq taanna nalunaarfigaara Naalakkersuiso-
qarfiup oqaatigisai malugigikka Luuvikasimmilu misissuineq pillugu suliaq
inaarlugu suliarineqartutut isigigiga.